

Veiligheidsregio IJsselland
Postbus 1453
8001 BL Zwolle

Datum: 31 maart 2022, Zwolle
Informant: Henrica de Vries; communicatieadviseur ROT Oekraïne
Nummer: 06 13862062
Onderwerp: Raadsbrief bestuurlijk afstemmingsoverleg Oekraïne 30 maart 2022

Geachte leden van de Raad,

De opvang van vluchtelingen uit Oekraïne krijgt steeds meer vorm – voor een termijn van minimaal zes maanden in veelal kleinschalige opvangplaatsen voor de eerste te verwachten 50.000 mensen, en daarna op initiatief van het Rijk naar grootschalige opvanglocaties en voor een eventuele langere termijn. Er zijn op dit moment onder regie van de veiligheidsregio's in Nederland circa 30.000 opvangplekken gerealiseerd, waarvan er nu ruim 20.000 worden bezet, zo laat de Rijksoverheid op 30 maart in een bericht weten.

In Veiligheidsregio IJsselland hebben we als gemeenten met elkaar nu 628 opvangplekken gerealiseerd. De particuliere initiatieven vangen met elkaar 312 mensen op. Deze cijfers veranderen per dag. In mei verwachten we op een capaciteit van 2.000 plekken te zitten. Daarmee voldoen we aan de landelijke opdracht, maar we weten nu niet of dat voldoende is. Verschillende gemeenten onderzoeken de mogelijkheden voor meer opvang. Het vinden van geschikte locaties voor de kortere en langere termijn blijft van groot belang, ondanks de vragen en onzekerheden die er nog leven.

Programmaorganisatie Vluchtelingen

Eerder is benoemd dat het coördineren van de vluchtelingenopvang is ondergebracht in een regionale programmaorganisatie. Hiermee ontstaat nu regionale regie op het vinden van voldoende opvanglocaties en op thema's zoals registratie, onderwijs, zorg en werk en inkomen. Daarnaast wordt ondersteuning geboden op het gebied van personeel, financiën, inkoop communicatie en informatie. Verschillende gemeenten hebben mensen beschikbaar gesteld om mee te denken. De programmaorganisatie komt niet met een blauwdruk die voor alle gemeenten zou moeten gelden maar stimuleert het uitwisselen van kennis en opgedane ervaringen en is erop gericht om maatwerk te leveren.

Veiligheidsberaad

In het extra Veiligheidsberaad van 28 maart is, naast corona, opnieuw gesproken over twee onderwerpen: de opvang van de Oekraïense vluchtelingen en het vraagstuk van extra opvangcapaciteit voor de opvang van asielzoekers. Een grote zorg is de situatie in het Aanmeldcentrum in Ter Apel, waar veel te veel mensen zitten. De asielzoekerscentra (AZC) in Nederland hebben onvoldoende capaciteit, waardoor de druk in Ter Apel groot is. In de AZC's zitten zo'n 13.500 statushouders, die wachten op een woning in een gemeente. Zolang zij niet doorstromen houden zij een plek bezet in een AZC.

Aan iedere veiligheidsregio is gevraagd met spoed 100 opvangplekken voor asielzoekers te realiseren, om de hoogste nood in Ter Apel te lenigen. De omstandigheden in de opvang daar zijn verre van optimaal. Enkele burgemeesters in onze regio gaan actief en voortvarend op zoek naar de gevraagde 100 opvangplekken. Ook is door de burgemeesters afgesproken dat in iedere gemeente wordt beoordeeld hoe een versnelling kan worden gerealiseerd bij het huisvesten van statushouders (realisatie bestaande taakstelling).

Het programma vluchtelingen Oekraïne houdt nauw contact met het COA om niet in elkaars vaarwater te komen als het gaat om het vinden van locaties. Het gesprek in het BAO is opnieuw gegaan over het draagvlak onder inwoners voor opvang van Oekraïners en asielzoekers. Voor beide groepen moeten onderkomens worden gevonden.

Overige thema's BAO

De vluchtelingenopvang is het bestuurlijke thema waar nu de meeste aandacht naar uitgaat. Voor de andere vijf bestuurlijke thema's die zijn genoemd als aandachtspunt (sociaal maatschappelijke onrust, nucleaire dreiging, cyber/ digitale verstoring, uitval nuts/vitaal en (zichtbare) militaire verplaatsingen), geldt voor dit moment geen bijzondere dreiging. Natuurlijk wordt hier wel dagelijks intensief op gemonitord. Het volgende BAO is gepland op 13 april 2022.

Communicatie

Als we kijken naar het mediabeeld was er de afgelopen dagen veel aandacht voor de discussie over dwang. De uitspraak van staatssecretaris Van der Burg ('een nederlaag') wordt veel overgenomen. Verder zien we dat (problemen) bij thuisopvang in toenemende mate een issue zijn in de media. Er verschijnen soms berichten over teleurstelling en een toenemend aantal vluchtelingen dat hun gastgezin verlaat. We zien dat veel gemeenten zich inspannen door inloopsprekuren, informatieavonden of ontmoetingsmiddagen organiseren. Vragen blijven er over het verschil tussen Oekraïners die snel aan het werk kunnen en andere groepen vluchtelingen die in inhumane omstandigheden leven in Nederland. Ook in het BAO is hier bij stil gestaan.

Tot slot

De ontwikkelingen volgen elkaar snel op. Voorlopig blijven wij u, mede op verzoek van uw burgemeester, met deze raadsbrief informeren.

Met vriendelijke groet,

R.C. König,
Waarnemend voorzitter Veiligheidsregio IJsselland